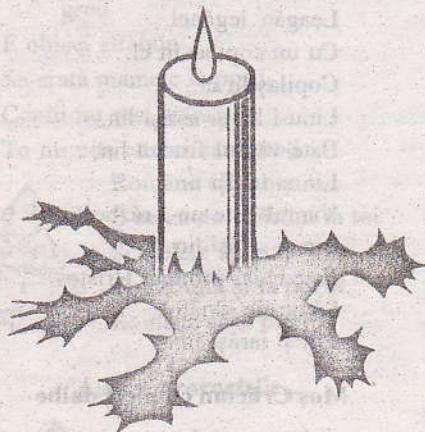

CENĂZEANUL

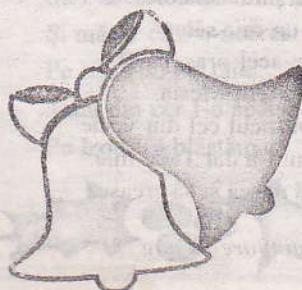
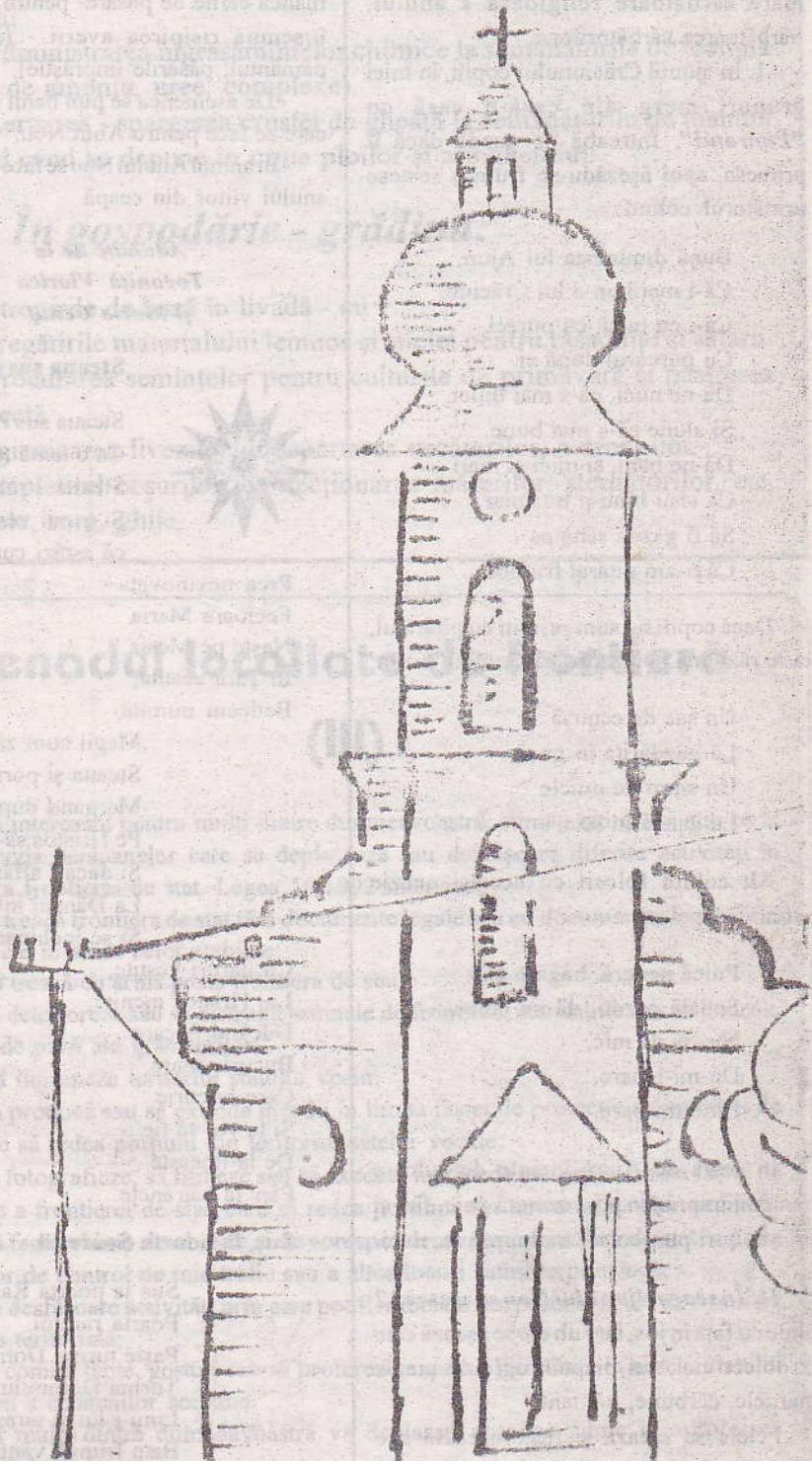
ziar de informare și opinie socio-culturală

Haideți frați!

Haideți frați, să întindem hora
Spre Unirea tuturora.
Horă mare, mândre fapte
Ca la șaptezeci și șapte.
Întindeți hora tot mai mare
Până la vechile hotare
Pe câmpia ungurească
Că-i tot țără românească.
Că pământul bănățean
E lăsat de la Traian.
Este vechi pământ român
De la Mircea cel Bătrân.
Doamne-ajută și să crească
Hora noastră românească
Noi s-o-ntindem sub nou soare
Într-o Dacie mai mare.

*Culeasă de la
Toconiță Viorica
născută 1913*

Sărbători de iarnă în Cenad

Obiceiuri și creații populare

I. Nașterea Domnului - cea mai mare sărbătoare religioasă a anului, Sărbătoarea sărbătorilor.

1. În ajunul Crăciunului copiii, în mici grupuri merg din casă-n casă cu "Pițăratul". Întreabă pe gazdă dacă îi primesc, apoi ășezădu-se frumos rostesc următorul colind:

Bună dimineața lui Ajun,
Că-i mai bun a lui Crăciun.
Că-i cu mici, cu purcei,
Cu purcarul după ei.
Dă-ne nuci, că-s mai dulci,
Și alune că-s mai bune.
Dă-ne bani, și mici și mari
Că stau bine-n buzunar,
Să fi gazdă sănătos
Că ti-am pițărat frumos.

Dacă copiii nu sunt primiți cu pițăratul, ei se răzbună pe gazdă strigând din drum:

Un sac de cenușă
La găzduișă în gușă;
Un snop de nuiele
La gazdă în scle.

Alt colind folosit cu aceiași ocazie este:

Puică neagră, bagă-n sac
Scoală gazdo, dă-mi colac.
Nu-mi da mic,
Dă-mi-l mare,
Bine-mi parc.

În seara de Ajun, înainte de culcare oamenii împrăștie prin cameră paie, fan și prin colțuri pun colac, mere, prune, nuci.

II. În seara Ajunului Nou se așează 12 blide cu față în jos, iar sub ele se așază căte un obiect: inel, ban, piaptă, oglindă, uiagă, margele, carbunc, pământ.

Fetele se așează și fiecare caută sub blidul din față. Fiecare își află ursul după obiectul casit: piaptă - dințos; inel - neseros; carbunc - bubos; pământ - bogat; uiagă - bejă.

- La masă în ziua de Anul Nou, nu se va mâncă carne de pasare - pentru că asta ar însemna risipirea averii - (scurmând pământul, pasările împrăștie).

- De asemenea se pun banii în plăcinta care se face pentru Anul Nou.

- În ajunul Anului Nou se face calendarul anului viitor din ceapă.

*Adunate de la
Toconișă Viorica
și Maria Cenad*

Steaua sus răsare

Steaua sus răsare
Ca o taină mare.
Steaua străluceste
Și lumii vestește,
că astăzi curata,

Prea nevinovată
Fecioara Maria
Naște pe Mesia
În Tara vestită,
Betleem numită.

Magii cum zărără
Steaua și porniră.
Mergand după rază,
Pe Hristos să-l vază.
Și dacă-l afilară,
La Dânsul intrără
Și se închinăru.

Cu daruri vestite,
Lui Hristos menite,
Ducând fiecare
Bucurie mare.
Care bucurie
Și la voi să fie
De la tinerete
Până la bătrânețe.

Sus, la poarta Soarelui

Sus la poarta Raiului
Poarta raiului.
Paște turma Domnului
Turma Domnului.
Linu-i lin și iarăși lin,
Bate frunza vântul lin

Lin și iarăși lin.
Dar la poartă cine sta?
Oare cine sta?
Sta chiar Maica Precista,

Maica Precista.
Lângă ea un leganel
Leagăn leganel.
Cu un copilaș în el.
Copilaș în el.
Linu-i lin și iarăși lin,
Bate vântul frunza lin,
Lin și iarăși lin.
Vântul bate nu-l răzbește,
Lin și iarăși lin.
Este chiar principele Hristos
Să ne fie sănătos,
Lin și iarăși lin.

Moș Crăciun cu plete dalbe

Moș Crăciun cu plete dalbe
A sosit de prin nămeți.
Si aduce daruri multe
La fetițe și băieți.

Moș Crăciun,

Moș Crăciun,
Din bătrâni se povestește
Că-n toți anii negreșit
Moș crăciun la geam sosește
Niciodată n-a lipsit.

Moș Crăciun,

Moș Crăciun,

Moș Crăciun, Moș Crăciun,
Încotro vrei să-o apuci?
Tă-ăs cântă florile dalbe,
Dacă-ăs să nu te duci.

Moș Crăciun,

Moș Crăciun,

O, ce veste minunată!
O, ce veste minunată,
În Betleem ni se arată
Astăzi s-a născut
Domn fără-necupt
Cum au zis proroci.

Pe când Iosif cu Maria
Săvârșind călătoria
Într-un mic sălaș
Lângă-acel oraș
S-a născut Mesia.
Pe principele cel din vecie
Ce mi l-a dat Tatăl mie
El să nască și să crească

(continuare în pag. 3)

Să ne răntuiască.
Păstorii văzând o zare
Din cer o lumină mare,
Ei se bucurau, îngerii cântau
Și cu toții se veselneau.

Din an în an

Din an în an sosesc la
geam
Povești cu Moș Ajun.
E ger cumplit e drumul
greu
E obicei străbun.
Se-arătă mamele la porți,
Copiii nu mai spun,
Tu nu uita atunci când poți
Române să fi bun.
E seara de Crăciun în toi
și stelele apun.
Tu nu uita și la nevoi
Române să fi bun!

Astăzi prorocirile...

Astăzi prorocirile
Din toate scripturile
Despre Mesia Hristos
Toate s-au plinit frumos.

Căci Mesia prea dorit
Azi în lume a venit
Hristos Iisus, Domnul
Să mantuie pe tot omul,
Dintron-o fecioară sfîntă
Din vecie prea cinstiță,
De Dumnezeu dăruită.
Cu care sfîntenie

A covârșit cetele
Cetele cele de sus,
Au fost Maica lui Iisus,
Lui Iisus cele luminat
Mielușel nevinovat
Pe care Irod cerca
Să-l tăie eu sabia.
Și măcar că s-o cercetă
Pe Iisus nu l-o tăiat.
Tatăl din cer l-o apărăt
Pe Irod cel blâstămat.

Calendarul lucrărilor în gospodăria
țărănească

I. În câmp:

1. Terminarea arăturilor adânci de toamnă, care se poate face până în ianuarie.
2. Transportul gunoiului de grajd și asezarea lui în câmp la capătul ogorului.
3. Administrarea îngrășămintelor chimice la semănăturile de toamnă (azotat de amoniu, uree, complexe).
4. Aerisirea - spargerea crustei de gheăță la semănăturile de toamnă în cazul când se depune în urma ploilor și a înghețului.

II. În gospodărie - grădină:

1. Stropirile de bază în livadă - cu :
2. Pregătirile materialului lemnos și sticlei pentru răsadnițe și salarii.
3. Procurarea semințelor pentru culturile de primăvară și păstrarea lor corectă.
4. Igienizarea livezilor; îndepărtarea uscăturiilor, a crengilor.
5. Împletitul coșurilor, confectionarea măturilor, ștergătorilor, etc. din nucă, sorg, ghijie.

Cenadul localiate de frontieră

(III)

Ar fi interesant pentru mulți dintre dumneavoastră, stimării cititori să știi ce le este interzis persoanelor care se deplasază sau desfășoară diferite activități în apropierea frontierelor de stat. Legea 56/1992 interzice:

- a) să treacă frontieră de stat fără documente legale sau cu documente legale prin alte puncte în afara celor stabilite;
- b) să treacă cu armă peste frontieră de stat;
- c) să deterioreze sau să distrugă semnele de frontieră, instalațiile sau mijloacele tehnice de pază ale grănicerilor;
- d) să ilumineze teritoriul statului vecin;
- e) să producă sau să extindă incidii în limita fașiei de protecție a frontierelor de stat, care să redea porțiuni din teritoriul satelor vecine;
- f) să fotografieze, să filmeze sau să execute lucrări de pictură în limita fașiei de protecție a frontierelor de stat, care să redea porțiuni din teritoriul satelor vecine;
- g) să facă schimb de obiecte și de corespondență peste frontieră de stat în afara punctelor de control de mic trafic sau a altor locuri satibile prin lege;
- h) să desfășoare activități prin care pot fi infectate sau poluate apele de frontieră și marea teritorială;
- i) să comită fapte, gesturi sau să profereze expresii jignitoare la adresa statului vecin sau a cetățenilor acestuia.

Cum mulți dintre dumneavoastră vă deplasați aproape zilnic în apropierea frontierelor, luați aminte!

Cifre din Darea de seamă a Adunării generale a membrilor asociației "Marisena" este cea mai puternică Asociație din Cenad

Ea cuprinde un număr de 820 de familii asociate cu o suprafață de 3801 ha teren arabil.

În condiții grele datorate secetei din această vară, s-au obținut bune de grâu, orz, floarea soarelui și porumb.

Totalul producției obținute valoric se ridică la suma de 620 milioane lei.

Din această sumă s-a împărțit membrilor asociației retribuția valorică de 253440000 lei sumă ce reprezintă 40,8 din total producție:

- 886 t grâu, revenind 250 kg la ha
- 532 t orz, revenind 150 kg la ha
- 101000000 lei revenind 22000 lei la ha

Membri asociați vor mai primi ulei.

În același timp în anul 1993 s-au făcut investiții în valoare de 95240000 după cum urmează:

9 tractoare	2 pluguri
1 combină C12	12 cai
2 remorci auto	54 porcine
6 semănători păioase	5 bovine
1 semânătoare prăsitoare	2 platforme tracțiune animală
1 autocamion	4 remorci cisterne
8 grape cu disc	1 autoturism "Aro"

Pentru anul agricol 1994 s-au făcut și se vor face următoarele investiții:

Însămânțări:

A) De toamnă:

- 1 grâu = 1641 ha
- 2 orz = 700 ha
- 3 ceapă sămânță = 10 ha

B) De primăvară:

- 1. ovăz = 200 ha
- 2. floarea soarelui = 639 ha
- 3. sfeclă = 50 ha
- 4. porumb = 450 ha
- 5. ceapă (arpagie) = 10 ha
- 6. usturoi = 20 ha

Estimări valorice pentru 1994 = 2176000000 lei din care:

Retribuție membri asociați:

730000000 lei

= 3801 ha arabil (314 ha la)

= 820 asociați

Producții obținute: grâu, orz, floarea soarelui, porumb.

Total producție obținută valoric = 620 mil.

Retribuție membrii: 886 t grâu - 250 la ha

532 t orz - 150 la ha

101 mil lei - 22000 ha

Total retribuție valoric = 253440000 sumă ce reprezintă 40,8 din totalul producției.

Investiții 1993: 95240000

9 tractoare	12 cai
1 combină C12	54 porcine reproducție
2 remorci auto	5 bovine
6 semănători păioase	2 platforme tracțiune animală
1 semânătoare prăsitoare	4 remorci cisterne
1 autocamion	1 autoturism "Aro"
8 grape cu disc	
2 pluguri	

Însămânțări: - grâu - 1641 ha

- orz - 700 ha

- ceapă sămânță - 10 ha

Investiții 1994:

Însămânțări în primăvară	- grâu = 200 ha
	- floarea soarelui = 639 ha
	- sfeclă = 50 ha
	- porumb = 450 ha
	- arpagie = 10 ha
	- usturoi = 20 ha

Estimări 1994:

Valoric = 2176000

Retribuție membrii = 730000 lei

Adunare generală = 20 noiembrie

De-ale cenăzeanului

În urmă cu mai bine de treisprezece ani, când păseam pentru prima dată în acest colț de țară românească, pe lângă curătenia caselelor și a străzilor, pe lângă hârnicia și priceperea oamenilor locului am fost frapat de o pasiune, de o nebunie colectivă pe care n-o mai întâlnisem: pescuitul.

Eram confruntat zi de zi cu tot felul de oameni, unii chiar de dincolo de Timișoara, care voiau să pescuiască. Mi-a fost dat să văd tot felul de oameni cu tot felul de scule de pescuit. Mi-a fost dat să văd oameni care au stat zile și nopti în sir pe malul apei fără măcar să prindă o broască. Am rămas uluit când am văzut un pescar care după o zi de arșiță, foame și sete și-a dăruit prada unui individ care nu prisese nimic. Pentru acesta peștele pentru masa nu valora nimic. Mai presus de toate era plăcerea de a pescui.

Mi-a fost dat să merg de două ori la Dunăre și să-l văd pe George Ivașcu că, după o zi de pescuit în larg, seara să nu se atingă de șalăul copit pe jar și umplut cu tot felul de mirodenii. Mi-a fost dat să-l văd pe "începătorul" Sandu Ambruș cu "pradă" pe care pescarii încercau ca cei pomeniți mai sus nu o însușiră în câteva luni. Mi-a fost dat să văd pe Miliță Panait pescar cu vechi statut în "arma" pescuitului ca timp de o săptămână să nu prindă nimic. Să, culmea toti erau veseli! Toți erau mulțumiți. Fiul meu deși a beneficiat de confort sporit în multe așezări turistice din frumoasa noastră țară, aflat la pescuit pe malul Dunării, cortul ce i-am oferit a prețuit mai mult decât Internaționalul din Mamaia. Să nu mai vorbim de timp, materiale, bani, nervi, emoții pentru pregătirea unor astfel de activități. Păi, nu, decât la birt mai bine la pescuit! Doamne, să apă curată și pești mari în râul Mureș.

Colt Alb

Gerhard de Sagredo - primul episcop misionar al Cenadului

Gerhard de Sagredo a fost un călugăr benedictin născut într-o veche familie venețiană.

Înainte de destrămarea voievodatului lui Ahtum trăia ca pustnic în pădurile de la Bakony, petrecându-și șapte ani de solitudine și contemplare a lucrurilor dumnezeiești în Mănăstirea Beel de lângă Buda. Intenționa să plece în pelerinaj la "locurile sfinte" fără să știe că regele Ștefan I avea planuri ascunse față de el și era păzit diceret de ostașii regelui. Regele dăduse dispoziție să nu fie lăsat să plece pentru că "dacă cu voia lui Dumnezeu îl va înfrângă pe Ahtum îl va sfînti ca episcop la Morisena". Ștefan fiind învingător îl numește pe Gerhard ca episcop în jurul anului 1030, an de când de fapt datează episcopia de Cenad.

Jurisdicția bisericească a diecezei sale se extindea, în afara ținutului din jurul Timișoarei, și asupra unor teritorii de dincolo de Mureș, episcopia fiind împărțită în cinci arhidaconate.

Gerhard și-a îndeplinit datoria cu toată ardoarea pe care trebuie să o resimtă un bărbat ales de Dumnezeu. Deopotrivă neânfricat și activ, el s-a opus revoltei izbucnite la detronarea lui Petru I, care îl urmase în anul 1037 pe Sf. Ștefan în scaunul regal. Se opune alegerii lui Aba (numit altfel Samuel) care jură să-l ucidă împreună cu clericii săi pentru a reîntoarce păgânismul, fiindcă așa să fi stins pe veci amintirea lui Petru.

Într-adevăr, regele Petru a fost nevoit să se salveze cu fuga și n-a mai revenit în scaun până la îndepărterea celui înstăpanit pe nedrept. Dar aceasta n-a mai putut nici credința adevarată nici pe episcopul Gerhard din fața planurilor groaznice ale celor ce jurase pierzanie armândourora. Pe când era în drum spre Pesta împreună cu alți trei episcopi și cu câțiva preoți, Gerhard le-a povestit acestora momentul și modul morțisale. Conjurății l-au ajuns din urmă pe pante unui munte și l-au lovit atât de violent cu pietre aruncate asupra căruței sale, încât a căzut la pământ pe jumătate mort. Inima îi mai bătea când i-au străpuns pieptul cu o lance, iar furia sa a potolit abia după ce i-au zdrobit fruntea de stâncă pe care căzuse. Astfel s-a săvârșit din viață în anul 1047 acest episcop al Cenadului, glorioș mucenic al credinței cinstit în biserici de toată lumea catolică.

Prof. Ioan Popovici
Timișoara

Oameni care au fost - Ioan Sarafoleanu

Înalt, cu un palton puțin demodat și cu o căciulă căzăcească pe cap (vara cu o pălărie cenușie), trecea cu un pas hotărât, apoape soldătesc, spre școală.

Am întrebat pe unul dintre însoțitorii mei, pe Damian Mizu dacă îmi amintesc bine, cine este acel "cazac".

"Este profesorul Sarafoleanu", mi s-a spus. Și atât.

Mersul lui de soldat în marș, ochelarii așezăți oarecum pieziș pe o figură puțin obosită, obrajii supți, umerii drepti dar, mai ales hotărârea pe care o stârnea chipul sau mănușa îndemnat să-l cunoască.

Nu mi-a fost greu pentru că, armândourora ne plăcea să "sugumăm un papagal" cum se spune în argoul parizian la începutul acestui veac, sau să "bem un chinez" cum rosteam eu, Nelu Marianut, Damian Mizu, Mișu și Ghiță Iovănuț. Așadar ne-am întâlnit și cunoscut într-o iarnă cenăzeană, (urată în câmpie pentru că eu am nostalgicia iernilor de munte, în bar la Ida, cea mai fermecătoare crășmăriță pe care a avut-o Cenadul vreodată!...).

De când a plecat ea în Germania, fiecare cenăzean bea de trei ori mai puțin, și de zece ori cu mai puțin nesăt.

Profesorul era întotdeauna obosit. Era întotdeauna preocupat de ceva. Avea mereu ceva în suflet și pe deasupra discutam despre viață, istorie și literatură dar și despre dragoste, arbori, cântece...

Cu câteva săptămâni în urmă, întrând în casa lui, am descoperit o bibliotecă academică, un interior cum puține sunt în Cenad: o casă - muzeu!

Un om a trudit pentru aceasta. Un om care a pus interesele obștii mai presus decât pe ale sale. Un om care a fost urât și iubit, lăudat și denigrat, primit și izgonit! Ca fiecare dintre noi! Dar, după el a rămas ceva...

Vorbea cu plăcere despre colegii săi!

Vorbea cu respect despre conecțienii săi, de care era foarte mândru.

Vedeau în țărani cenăzean ceea ce au văzut mari noștri înaintași în țărani român.

Era și nonconformist! Nu se impăca în ruptul capului cu mizeria, cu hoția, cu chiulangeala și prostia.

Avea proiecte serioase cu învățământul din Cenad.

M-a surprins printre-un altruism pe care nu-l întâlnisem aici pe la el. A avut contribuții remarcabile la descifrarea tainelor trecutului acestor locuri. Puțini fiu ai satului au făcut acest lucru.

Trecea cu ușurință de la Momsen la Camus, de la Aristotel la Beatles, de la Mozart la Eminescu. Era un om cu care puteai să stai de vorbă. Nu am fost foarte buni prietenii! Am fost doi oameni, care, atunci când ne întâlneam, ne salutam cu plăcere. Iar când aveam timp să stăm de vorbă o faceam cu o întreținătură placere.

Firește, cu mult mai Tânăr, aveam ceva de învățat de la maestrul...

Soarta a facut să se petreacă repede prin această lume.

Indiferent de ce vor zice unii și alții, pentru mine în puținul timp în care l-am cunoscut; a rămas o emblemă pe steagul Cenadului...

Col Alb

CALENDAR

IANUARIE

FEBRUARIE

L	3	10	17	24	31
M	4	11	18	25	
M	5	12	19	26	
J	6	13	20	27	
V	7	14	21	28	
S	1	8	15	22	29
D	2	9	16	23	30

L	7	14	21	28
M	1	8	15	22
M	2	9	16	23
J	3	10	17	24
V	4	11	18	25
S	5	12	19	26
D	6	13	20	27

MAI

IUNIE

L	2	9	16	23	30
M	3	10	17	24	31
M	4	11	18	25	
J	5	12	19	26	
V	6	13	20	27	
S	7	14	21	28	
D	1	8	15	22	29

L	6	13	20	27
M	7	14	21	28
M	1	8	15	22
J	2	9	16	23
V	3	10	17	24
S	4	11	18	25
D	5	12	19	26

SEPTEMBRIE

OCTOMBRIE

L	5	12	19	26
M	6	13	20	27
M	7	14	21	28
J	1	8	15	22
V	2	9	16	23
S	3	10	17	24
D	4	11	18	25

L	3	10	17	24	31
M	4	11	18	25	
M	5	12	19	26	
J	6	13	20	27	
V	7	14	21	28	
S	8	15	22	29	
D	9	16	23	30	

1994

MARTIE

L	7	14	21	28
M 1	8	15	22	29
M 2	9	16	23	30
J 3	10	17	24	31
V 4	11	18	25	
S 5	12	19	26	
D 6	13	20	27	

APRILIE

L	4	11	18	25
M	5	12	19	26
M	6	13	20	27
J	7	14	21	28
V 1	8	15	22	29
S 2	9	16	23	30
D 3	10	17	24	27

IULIE

L	4	11	18	25
M	5	12	19	26
M	6	13	20	27
J	7	14	21	28
V 1	8	15	22	29
S 2	9	16	23	30
D 3	10	17	24	31

AUGUST

L	1	8	15	22	29
M	2	9	16	23	30
M	3	10	17	24	31
J	4	11	18	25	
V 5	12	19	26		
S 6	13	20	27		
D 7	14	21	28		

NOIEMBRIE

L	7	14	21	28
M 1	8	15	22	29
M 2	9	16	23	30
J 3	10	17	24	
V 4	11	18	25	
S 5	12	19	26	
D 6	13	20	27	

DECEMBRIE

L	5	12	19	26	
M	6	13	20	27	
M	7	14	21	28	
J	1	8	15	22	29
V 2	9	16	23	30	
S 3	10	17	24	31	
D 4	11	18	25		

*Cenadul este locul copilăriei mele,
unde beau apa cea mai bună.*

(de vorbă cu doamna profesoră Ilonka Vidu Korom)

R: Cine sunteți Ilonka Vidu Korom?

I.V.: Sunt profesoră la Liceul de muzică "I. Vidu" din Timișoara, am plecat de mulți ani din sat la dorința tatălui meu de a mă face ceva în lume.

R: Ce înseamnă Cenadul pentru dumneavoastră?

I.V.: Cenadul este locul copilăriei mele unde mă întorc cu plăcere casă beau apa cea mai bună din lume.

R: V-a marcat ceva în mod deosebit în copilărie?

I.V.: Ambiția tatălui meu și sârghiuța mamei mele ca toată viața să trăiesc mai bine ca ei.

R: De unde pasiunea pentru muzică?

I.V.: La început nu a fost pasiune; a devenit mai târziu când părintele Petla mă lăuda învățându-mă să cânt la acordeon.

R: Spuneți-mi ceva despre familia dumneavoastră?

I.V.: Am o failie minunată. Un soț conștiincios în munca lui, un bun muzicean. Două fete: Noemî în vîrstă de 12 ani, de 5 ani cântă la pian timp în care a obținut mai multe premii, sapte la număr, este o mică pianistă, Timeca, sfîrșita cea mai mică este o violonistă bună. Ea încă nu a participat la nici un concurs, dar am mare încredere în ea. Am certitudinea că familia mea facem cinste familiilor Korom și Vidu.

R: Găsiți utilă o întâlnire a fililor Cenadului?

I.V.: Cu plăcere iau parte la o întâlnire a fililor Cenadului. Adevărul e că trebuie să ne cunoaștem mai bine.

R: Cum o vedeați în desfășurarea ei?

I.V.: Consider că intelectualitatea care locuiește în comună știe cum să organizeze o eventuală întâlnire a fililor Cenadului.

R: Profesoară ilăr, cu aplecare spre copii, ce credeți că se poate face pentru tinerele văstare ale satului?

I.V.: S-a căzut atenția față de copii. Se consideră doar școală o formă de educare. Ar fi multe de făcut pentru ei. O cofetărie cu mai multe dulciuri, cinematograful cu filme care să-i sensibilizeze, casa de cultură cu mai multe activități culturale, apropierea de biserică...

R: Cum vi se pare "Cenăzeanul"? Merită să trăiască?

I.V.: "Cenăzeanul" este un ziar care încearcă să scoată omul din comun puțin din sebra preocupărilor pentru agricultură. Prezintă câteva aspecte pe care "el" le-ar fi uitat.

R: Vă mulțumim pentru conștientizarea acordată și vă asigurăm că nu vom ulta să vă invităm la sărbătoarea filor satului.

Azi despre insigne

(Interview cu domnul Gheorghe Oancea)

R: Dragă Ghîță ne cunoaștem de 36 de ani, am copilotat împreună iar de 20 de ani suntem și colegi de muncă. Te știu un pasionat colecționar de insigne pe lângă altă cunoștință: filatelia, cartofilia și numismatica. Spunem ce este o insignă și de când și ai această pasiune?

G.O.: După dicționarul limbii române modernă insignă ar fi un "obiect mic de diverse forme, purtat pe piept sau la șapă, la bască etc. și care indică prin imagini simbolice sau indicații grafice, apartenența sa la o organizație, la un club etc.". Pentru mine ea însemnă interes, desfășurare într-un cuvânt pasiunea pe care o am de peste 20 de ani. Colectoarele tematice "fotbal", "jocuri olimpice" și "blažoane de orașe".

R: Care îți sunt cele mai dragi?

G.O.: Normal cele mai dragi sunt cele legate de fotbal, tematică care însumăza în colecția mea mai bine de 3500 bucăți cu cluburile din întreaga lume începând cu A.C. Milan, Porto, Benfica sau Santos și terminând cu echipe mici din diviziile inferioare.

R: Cum îți procuri aceste exemplare?

G.O.: Procurarea lor este foarte dificilă și costisitoare. Marea lor majoritate o am prin schimburi cu parteneri din străinătate și evident, prin achiziționarea lor de la cluburi din alte țări.

R: Cu aceste exponate ai participat și la expoziții?

G.O.: Am participat la expoziții naționale cu tema "fotbal", iar în Cenad, la Școala generală am avut o mare expoziție personală.

R: Îți mulțumesc și-ți doresc în viitor "achiziții" cât mai bogate și cât mai multe participări la expoziții naționale și, de ce nu la cele internaționale.

Gheorghe Anuichi

Gânduri în doi perioade

Acum despre lăcomie:

- E pe ducă și tot îmbucă.
- Făina stă în sac, da gura-i dă de hac.
- Grasul mâncă cu ceasul.
- Greuse adaptă pântecele care cât o zi de sărbătoare.
- Are sac dar nu-i pe plac.
- Lacomul din fire strângere pentru alții moștenire.
- Lacomul manâncă și bea pe pielea ta.
- Lacomul se plânge de gură că n-are măsură.
- Lăcomia n-are măsură, că are încă o gură.

culese și rânduite de

Diogene

Despre veteranii de război

(III)

Grupul român este format din şase soldați și un subofițer. Printre ei, aşa cum am mai scris, era și cenăzeanul nostru, Jivu Ion. Interogatoriul se desfășoară în limba germană. Li se oferă hrana caldă după care urmează un chinuitor marş.

Pedrum, corpul prizonierilor români ajunge la 138 de oameni.

Noaptea erau "cazați" în cotete, grăjduri sau în... aer liber. Și să nu uităm, era iarnă. De mâncare li se oferea un cartof sau un știulete de porumb. Prima mâncare caldă li se oferea abia după patru zile. Despre consistența ei nu mai amintim.

După cinci zile ajung într-un oraș, se evacuează răniți dintr-o clădire și sunt cazați într-o singură cameră! Se dormea în picioare! Urmează un nou marș. De data aceasta cu trenul.

După cincisprezece zile ajung la Voronej. Sunt adăpostiți în localul unui teatru. După alte cincisprezece zile vor călători până la un lagăr - carantină: Jivu Ion constată că aici sunt peste 1000 de prizonieri români dar și mulți nemți. Ruși ofereau la masă hamșii sărate în schimb erau zgârciți cu apa...

Mor aici români cu sutele. Nevoile fizioloice se făceau în butoaie. Dezinteria face și ea ravagii, nu este ocolit nici Jivu Ion. Timp de șase zile nu mănâncă nimic. Cu zahăr și pâine uscată după câteva zile se pune pe picioare, se formează convoaie pentru lagările de muncă.

Ajung la Ufa în Urali. Extrage turba pentru locomotive din pădurile semetelor munți.

În toamna anului 1942, apar în lagăr primii români luati prizonieri la Cotul Donului.

Cum Jivu Ion vorbea foate bine germană, un subofițer neamț care răspunde de prizonierii unei barăci, îl numește translator.

Condițiile de trai din lagăr sunt desigur, inumane. Fumătorii își ofereau mâncarea pentru un pumn de mahorăcă. Desigur, vor fi printre primii care vor sfârși. Cei buni de la lucru nu sunt primii în divizie. La Riazan unde se formează această mare unitate vin pe rând Ana Pauker, Vasile Luca, col. Cambria, col. Iacob Teclu. Jivu Ion este respins la vizita medicală. Avea aproape 80 de kg, deci, era bun de lucru...

La Riazan se constituie o școală antifascistă și, fiindcă era un om cu știință de carte este selecționat pentru cursuri. Aici fac cunoștință cu băniețeanul Comloșan de loc din Sânnicolaul Mare.

După șase luni de școală unde a avut printre profesori și pe Alexandru Bârlădeanu este repartizat din nou în lagăr, în munții Urali.

La Sverdovsk, întâlnesc un prizonier neamț din Cenad, de numele căruia nu și mai amintește.

Săptă sute de români din lagărul de la Sverdovsk se înscriu în divizia "Horea, Cloșca și Crișan", formată pe teritoriul Basarabiei.

Pe 15 aprilie 1945 ar fi trebuit să plece pe front în Cehoslovacia dar, cum războiul se terminase, rămâne pe loc. În iulie 1945, regimentul în care era incorporat cenăzeanul nostru trece frontieră pe la Ungheni și debarcă la Ploiești. Urmează un marș pe jos până la Pitești.

Din Ploiești (orașul inimii mele) expediază prima scrisoare acasă.

Sățin să, însoțită de un văr pornește spre Curtea de Argeș unde, între timp se mutase regimentul.

Urmează o permisie. Ca urmare după patru ani, Jivu Ion se întoarce la Cenad. Dar pentru o scurtă perioadă, pentru că este numit instructor cultural la o unitate din Galați, deși corușe colonelului Petrescu de la MFA, să fie repartizat la Timișoara.

Întocmește șase rapoarte către superiorii săi după care este numit bibliotecar la Centrul Teritorial Timiș.

În toamna anului 1947 este trecut în rezerva cu gradul de plutonier.

Ce să mai spunem? La Bălți în Basarabia noastră dragă întâlnește pe locotenentul Găletaru, care îi spune că în Cenad, populația este ostilă sovietilor.

Aici se termină povestea lungului drum săvârșit de dî, Jivu Ion în al doilea război mondial. Ar fi multe de spus...

Lecție de istorie

(IV)

Banatul în timpul stăpânirii române

Marea unire săvârșită de Burebista în anul 80 i.e.n. cuprindea în statul dac centralizat și populația din Banat (hotarele sale erau cuprinse între Carpații Păduroși, Cadrilaterul Boem, Dunărea Mijlocie, Balcani, până la Bug).

Dispariția lui Burebista în anul 44 i.e.n. duce la destrămarea statului în cinci părți, teritoriul Banatului aparținând uniunii de triburi cu centrul politic la Sarmisegetuza.

Înființarea provinciilor Panonia și Moesia duce la amenințarea cuceririi dacilor și expansiunii spre nord a romanilor.

Incepând din iarna anului 86 i.e.n. în sudul Dunării sunt semnalate incursiunile dacilor condusă de Decebal.

Prima confruntare de amploare dintre dacii și romani au loc în anul 89 e.n. la Tapae (lângă Lugoj) în urma căruia se încheie o pace favorabilă dacilor iar în anii 101 - 102 are loc o a doua bătălie (în același loc) soldată cu victoria romanilor.

Istoricul Dio Cassius, spune că regele Daciei era gata să primească orice condiții nu fiindcă avea de gând să le respecte ci ca să mai prindă puteri.

Din anul 102, Banatul rămâne sub ocupația trupelor romane cantonate la Orșova, Varadia, Berzovia și Jupa.

În urma războiului din anii 105 - 106 sub conducerea directă a lui Traian, Sarmisegetuza a fost cucerită, regele Decebal s-a sinucis iar Dacia a devenit provincie imperială - Dacia Ulpia Traiana.

În structura acesteia intră întreg teritoriul Banatului cuprins între Tisa, Dunăre și Mureș, accentuându-se procesul de urbanizare și de dezvoltare a localităților rurale (se deschid noi exploatari miniere - Sasca, Moldova, Bocșa, se înființeză colegii de meserii, aar stațiuni de tratament - Băile Herculane și Buziaș).

Deși retragerea romană este semnalată între 270 - 275, oficial, în senat nu s-a prezentat o părăsire a Daciei nord-dunărene.

Doveziile arheologice prezintă continuitatea populării dacoromane mult după secolul III e.n. Se cunosc tezaurele de la Biled, Răcașdia, Moldova Veche, Buziaș, Arad și nu numai.

CRONICA TURULUI LA FOTBAL

Noul campionat a început sub bune auspicii. Echipa a fost preluată și sponsorizată de Asociația agricolă "Morisena" din Cenad. Terenul de fotbal distrus de "cenăzeni binevoitori" a fost împrejmuit cu sărmă, gazonul aranjat, totul a fost pregătit pentru noul campionat pe care-l dorim cu totii mai fructuos decât pe cel trecut când practic echipa a fost a tuturor și a nimănui.

Campionatul a demarat în 22 august a.c. când echipa locală a jucat pe teren propriu cu echipa din Lovrin. Meciul a avut loc la ora 17. Au fost prezenti în tribune circa 60-70 de spectatori.

Meciul s-a încheiat cu victoria echipei favorite cu scorul de 1-0 (la pauză 0-0). A arbitrat o brigadă de arbitrii din Timișoara condusă de Laiș Tiberiu. Formația gazdă a fost următoarea: Bir, Stefură, Socol, Ardelean, Fazekas, Sturz, Clisic, Crăciun I, Dogoje, Bata și Harkai. În repriza secundă în locul lui Clisic a intrat Varga în minutul 46, iar în minutul 30 Radu I-a înlocuit pe Erdei care a fost ușor accidental.

Echipa locală a ratat nespus de mult și victoria și-a apropiat-o în final prin Fazekas în minutul 68. Cele mai bune faze ratațe, du păcate, a fost cea din minutul 20 când Clisic nu realizează gol dintr-o lovitură de la 11 m, apoi în minutul 48 Dogoje iar Bata în minutele 53, 56 și 88.

Etapa a II-a a fost în data de 29 august a.c. și s-a disputat pe teren propriu în compania echipei din Lunga. Meciul s-a disputat la ora 17 în prezența a circa 150-160 de spectatori. A fost excelent condus de o brigadă de arbitrii din Sânnicolaul Mare în frunte cu domnul Simion ajutat de Filip și Haileană. Echipa cenăzeană a căștigat cu scorul de 2-0 la pauză 0-0. Au urmat Fazekas în minutul 81 din lovitură de la 11 m și Harkai în minutul 86.

Formația folosită de echipa gazdă a fost următoarea: Bir, Stefură, Varga, Socol, Sturz, Fazekas, Crăciun I, Iacob, Ardelean, Harkai și Bata.

Ca și în etapa inaugurală s-au ratat multe ocazii de goluri ca victoria să fie stabilită într-un final electrician. Cele ambi mari ocazii au fost ratațe de Bata în minutele 2, 48, 80, Ardelean minutul 20, Iacob, în minut 35, Sturz minutele 75, 89. Echipa oaspete, în final, după ce scorul era de 2-0, a ratat două mari ocazii iar înălțăr portar Bir de la echipa gazdă a avut o intervenție senzatională în minutul 84.

Despre meci putem spune că s-a desfășurat într-un spirit de fair play, cartonaș galben primind doar cel puțin oaspete. Observator a fost domnul Ion N. Trebuie să urăm că în cele două meciuri disputate acasă s-au evidențiat în mod deosebit Bir, Crăciun I și Harkai.

Etapa a III-a disputată în data de 5 septembrie a.c. în deplasare la Cârpinii a fost pierdută de echipa cenăzeană cu scorul de 4-0. Insuccesul are mai multe cauze: în primul rând jocul slab prestat de cenăzeni, apoi datorită lipsei din echipă a unor titlari care n-au binevoie să facă deplasarea căl și arbitrajului părtimilor pentru echipa gazdă. Formația cenăzeană: Bir, Clisic, Socol, Ardelean, Harkai, Varga (minutul 60 Crăciun II), Iacob, Sturz, Flonta (minutul 48 Matei II), Bata, Crăciun I.

Etapa a IV-a s-a disputat acasă în data de 12 septembrie a.c. ora 11 în compania echipei "Tricoul" Timișoara. A arbitrat foarte slab, confuz și tendențios în favoarea oaspetilor o brigadă de arbitri din Timișoara condusă de Onaca Daniel. Echipa gazdă a căștigat din nou foarte greu cu 2-1 (la pauză 0-0) prin golurile marcate de Varga în minutul 15 și Radu în minutul 88. Echipa oaspete a marcat în minutul 78.

Meciul a fost de o factură tehnică bunășoară dat foarte tensio și datorită arbitrajului foarte slab prestat de brigada din Timișoara.

Echipa gazdă a aliniat următoarea formație: Bir, Clisic, Socol, Ardelean, Harkai, Sturz, Varga, Crăciun, Iacob, Bata și Flonta.

În repriza secundă minutul 46 Radu I-a înlocuit pe Flonta ca în minutul 80 Iacob să-l înlocuiască pe Dogoje. Din nou echipa gazdă a ratat multe ocazii de gol prin Varga minutele 10 și 49, Iacob minutele 38 și 64, Bata în minutele 25 și 77 și Crăciun minutul 70. Cele mai mari ocazii de gol au fost când Varga în minutul 10 ratează în față porții goale, la fel în minutul 38 Iacob ratează în careul mic. Cele patru cartonașe galbene arătate de arbitru denotă un joc nervos din partea ambelor echipe.

Etapa a V-a a fost pentru echipa locală o etapă de pauză din cauza numărului impar de echipe.

Etapa a VI-a din 26 septembrie a.c. ora 16. În prezența a circa 120 de spectatori echipa favorită a jucat pe teren propriu în compania echipei din Variș. Echipa gazdă a căștigat cu categoricul scor de 9-1 la pauză 6-1. Au înscris Bata minutele 4, 22, 41, 80, Dogoje minutele 10 și 15 Crăciun I minutul 35 și Iacob în minutele 51, 86. Pentru oaspeti a înscris Ilieci în minutul 44.

Echipa folosită a fost următoarea: Bir, Socol, Clisic (minutul 48 Fazekas), Ardelean, Harkai II, Iacob, Varga, Sturz, Crăciun I, Cata și Dogoje (minutul 80 Coroamă).

Echipa gazdă a practicat un joc foarte bun, cel mai bun de la începutul campionatului dar și replica oaspetilor a fost pildă. În această situație se pune întrebarea, care este valoarea adevărată a echipei locale? Cea de la Cârpinii cu acel 0-4 sau acest 9-1, acasă. Adevărat este undeva pe la mijloc. Este posibil săptămăna că pe timp ce trece echipa să trăiască în teren deci pe viitor ne aşteptăm la asemenea surprize plăcute.

În afara golurilor marcate echipa locală a ratat ca și altădată multe ocazii de gol cele mai clare fiind cele din minutele 7 și 31 ratate de Dogoje și cele din minutele 55, 56, 61 ratate de Bata.

Oaspetii, cu toate că au pierdut la acest scor au jucat deschis și într-un desăvârșit spirit de fair-play, jocul a fost curat, fără duriță și fără cartonașe lăsat care a ușurat sarcina celor trei arbitri care au condus această partidă. Brigada de Timișoara a fost compusă din Luțos, Micală și Avram iar observator județean domnul Popa.

Etapa a VII-a din 3 octombrie a.c. ora 11 a avut loc în deplasare pentru echipa locală la Periam și unde echipa favorită a obținut un prețios punct. Scorul 2-2 la pauză 1-2. Lotul folosit: Bir, Socol, Clisic, Iacob, Ardelean, Fazekas, Sturz, Harkai I, Crăciun I, (minutul 85 Coroamă), Bata și Dogoje. Au marcat pentru cenăzeni Dogoje (minutul 26) și Sturz (minutul 36). Echipa gazdă a jucat încă un meci sub spectrul infrângerii adică au alergat după egalare pe care au obținut-o în minutul 78.

Brigada de arbitrii din Timișoara a condus bine acest meci poate puțin ajutându-i pe gazde care au și egalat.

Puteam spune că se văd roadele munții depuse pentru închegarea unei echipe competitive. Sperăm că finalul acestui tur să ne găsească pe un loc frumos. Nu putem închide aceste rânduri fără să nu arătăm formă excelentă a tânărului portar Bir Florin care a scoș 2-3 goluri ca și facute.

Etapa a VIII-a. Are loc în data de 10 octombrie a.c. pe teren propriu în compania echipei "Voință" din Sânnicolaul Mare și a adus în tribune circa 400 de spectatori, mulți veniți ca însoțitori ai echipei oaspete. Spre deceptiunea susținătorilor, echipa gazdă a jucat bătrânește și fără orizont. A pierdut cu scorul de 3-2 (0-2). Golurile echipei gazdă au fost marcate de Dogoje (minutul 65) și în minutul 87 din lovitură de la 11 m de Fazekas.

Echipa folosită: Bir, Harkai II, Socol, Clisic, Fazekas, Sturz, Iacob, Harkai I, (min. 51 Varga), Crăciun I, Bata și Dogoje.

Echipă de arbitrii a fost compusă din Făniță la centru ajutat de Petru și Flonta. În prima repriză

acești cavaleri ai fluerului au "ajutat" puțin echipa oaspete pentru a se desprinde de 2 goluri diferență ca apoi să fie împărțită. Meciul a început sub nota de dominare a echipei gazdă care chiar în minutul 5 a ratat prin Bata o mare ocazie de gol. Acesta de la 5-6 m trimis cu capul mingea în bară. A mai ratat Harkai I în minutul 12 ca în minutul 20 oaspetii să profite de o bălbâială a apărării și să preia conducerea. În minutul 35 la o lovitură de colț apărărea a stopat copilărește și mingea a intrat în poartă. În repriza a doua a început efortul cenăzenilor pentru egalare pe care au și obținut-o dar... lovitura de teatru chiar în ultimul minut de joc echipa oaspete a marcat din apropiere și astfel echipa oaspete pleacă de la Cenad cu două puncte mari și late. După meciul bun din deplasare a urmat acest meci slab vorba aceea: "Ce am luat pe mere (Periam) am dat pe pere (acasă)".

(urmare în numărul viitor)

rubrica: "Postul de poliție pe recepție"

Atractia morcovilor

Familialele Cornut Petru, Cornut Gheorghe, Tintoi Nicolae și altele au fost păgubite de zarzavaturi în valoare de 65.000 lei. Autorii furtului, căci furt a fost cu adevărat, sunt Toda Gabriel, fost sergent angajat al detasamentului Cenad, Muntean Dorin, Crețu Florin, electrician la Depoul Timișoara și Peter Gabrila. Azi cercetați în prezent sub stare de libertate. Ei au fost surprinși când depozitațau cele 200 kg de zarzavat la magazia C.F.R. din Cenad cu gândul să le valorifice pe piață Timișoarei.

Cum spuneam: nu numai țiganii fură!

Atenție minoril

Un individ pe nume Munteanu Mircea pripașit prin comună din Poiana Brașov (unde pretinde că a fost șef de unitate) l-a "cules" de pe stradă pe minorul Șipoș Vasile pe care după un instrucțaj bine făcut îl impinge spre unele furturi mărunte. Il folosește pe copil deoarece acesta trece neobservat și în caz că va fi prins, minor fiind, va fi eliberat. Dar lucrurile se încurcă când la Agromec Cenad se schimbă șeful. Se observă că dispără motorină prin tăierea conductelor de alimentare a tractoarelor. În plus sunt tăiate și curelele de ventilator. La început sunt suspectați unii salariați mai apropiati fostului șef. Dar cercetaările atente a lucrătorilor postului de poliție Cenad (Plt. maj. Popescu Lucian, serg. maj. Tiță Sorin și serg. maj. Onețiu Nicolae) duc inevitabil spre adevăratii săptași. Mai ales spre ajutorul moral al furturilor: Munteanu Mircea!

Minori nu vă înălțați cu oameni necinstiti, nu vă pătați conștiința pentru ei.

Flash

Flash Flash

Flash

Două stadioane s-au primit în anul acesta în România: Stadionul "STEAUA" din Ghenea și... stadionul "MUREŞUL" din Cenad! La primul au fost schimbate scaunele la cel de al doilea gardul. Tabla electronică nemai lipsește!

De mai bine de doi ani de zile, în zona stadionului, datorită unor săpături la rețeaaua de apă, s-a produs adesea vătămare. Nenorocirea este că apa a ieșit din matca sănătăților și a afecteză în mod serios structura de rezistență a caselor din zonă, plantăile de pomii. Să nu mai vorbim de implicațiile asupra sănătății omului. Tare se potrivesc versurile: "Să și văzut pe doda Lucreția/ Cum lopăta ca la Venetia".

Tragicul accident petrecut pe teritoriul Ungariei în care și-au pierdut viața șase concetăteni de-si noștri ne-a întăritat profund. Suntem alături de familiile Fodor și Illes.

În această toamnă de pe loturile oamenilor și ale diferitelor asociații agricole, vorba maestrului Eugen Barbu, de curând decedat, "s-a făcut ca-n codru". S-a dat vîna inițial, pe tigani dar politia și nu numai ea, a constatat că e vorba și de... "români!". Unii dintre ei au pretenții!

O cugătarea de-a lui Nicolae Iorga: "Felul cum se imbogătesc oamenii unei țări arată valoarea aceleiași țări".

Gazeta "CENĂZEANUL" a penetrat și într-o poartă răscă așezare bavareză. Nemijde de-acolo se chinuiesc de decenii să scoată un jurnal și nu reușesc. Sperări că vor reuși cu ajutorul "Cenăzeanului". Enormal!

Pregătiți paturi de lână moale și aromat pentru cenăzeanii din lumea largă! Dacă ne ajută Dumnezeu la anul și vom aduce în vatra satului!

În urmă cu dojani la Cenad s-a ridicat un turn de apă. Oamenii s-au bucurat. Instalația nu funcționează încă azi. Înclinăm să credem că este un reper pentru acțiunile româno-maghiare "CER DESCHIS". Ce facem? Ne gândim la vorba aceea: dacă apă și pâine nu e nimic nu e! Cât privește dragostea...

În urmă cu mulți ani era la Cenad un milțian pe nume Linca. Se spune că atunci când se scula din pat începea să forțe caii pe o rază de douăzeci de kilometri.

Acum cățiva ani în urmă, la postul de graniță Saravale, o scroafă a dat naștere la purcei cu "caracteristici" de mistrei. Un "Hârtu bun de glume" ofiter de graniță îi spune lui Colț Albă că "acestia beau apă din sticlă..."

Și totuși, sunt încă cenăzeni care nu știu de apariția "Cenăzeanului". Când îl vor descoperi vor avea o mare revelație...

Gheorghe Anuichi îmi spune că blandul, genialul și vesnicul Nichita Stănescu a fost cu mulți ani în urmă la Cenad. Colț Alb va face cercetări și, fiți convingiți, îl vom mai aduce o dată pe înegalabilul nostru poet de metaforă în... amintirea noastră.

Iată doilea versuri frumoase de prinse dintr-o poezie a celui care ne-a privit în todeauna cu ochii deschiși:

"Mă aminteam născut de altă mamă

De altă frunză desfrunzită mă umbream"

Tot mai mult îmormântându-se în această toamnă pe ultimele Cenadului... Vînăvăjoiști Muntilor Apuseni "cu domiș și ciubă"... Șinu numai... Dăji-le un măr și o școală de răchic. Va răsări un brădin în Munții Apuseni și nunciale dumincăvoastră pe cer.

Dr. Petre Velciu despre Ion Dărălia: "Ce bine ar fi dacă îl face și cu dintr-o bucătă de os ce face el dintr-o bucătă de fier".

Așa aflat de la o femeie bătrâna din sat că cel mai curajos "alpinist" al Cenadului a fost Carol Zimmer! După cel de-al doilea razboi mondial când biserică catolică era ba-a năștăitor ba-a rușilor, acesta a îndreptat crucea și se vedea asemenea marelui zid chinezesc și de pe luna.

La închiderea ediției în aflat că în Cenăzean a intrat în "Cartea recordurilor". Este vorba de Oprea Nicolae care participând la concursul "Sfîrșita unașă" a prezentat juriului un exemplar de peste 7 kg. Ce vă spunem eu: agricultorul din Cenad este "funcționar Banatului"!

Giani, unadin legendarile figuri ale Cenadului, născut în S.U.A. era și un talentat desenator. Așa fi vînit să vă prezintăm câteva din desenele sale, dar, din păcate, ele au fost "pierdute" de curteșul caricaturist Popa'S pe când noi ne chinuam să scoatem primul număr la ziarului. Despre personalitatea lui Giani, vom reveni.

Surprinde în mod plăcut evoluția acestui deosebit de talentat fotbalist, care este Iacob Tudor. Băiatul astăzi, care este de mult trecut de vîrstă fotbalistică, reprezintă sare și piperul echipei de fotbal "Mureșul" Cenad.

George Anuichi și George Oancea sunt campioni columbofililor din România. Locul I și II le aparțin! Iată, suntem primii care ne bucurăm dar și primii care îl felicităm!

Este noiembrie și multe grădini sunt neerate. Dacă "Cenăzeanul" va mai apărea nu dormim să scriem: "Este iulie și au rămas multe grădini neerate"...

Lăziumorților, de în noiembrie, am constatat, multă după lăsarea serii că mormintele apărindând unor familiile săracice beneficiau de lumișnări de lux.

Oameni buni, mai bine nu punem o lumișnare furată pe mormintele bunilor și străbunilor noștri decât să o firâm! Pentru că lumișnă este suficientă să lumișnă mintea și sufletul în fața lor!

Chestia cu "bună ziua" și cu "circulația pietonilor pe trotuar" nu a primit... Deocamdată...

Când s-a mai văzut cenăzeanul cumpărând cartofi de la maraniureșenii, harghitenii și moldovenii?

Opozită și foarte bună învățăbare: Maria Menihert. Deși suplinitor, la o lecție deschisă a dovedit competență și profesionalism. Este exact ceea ce avem nevoie!

A fost, într-un timp și ziua Armatei Flotăi, o destul de puternică săptămână de o felicitare și de a trecea cu cîndva în astfel de momente.

Tot vorbim de toamnă și, unde a venit și iarna. Aici într-unui an său adânc în sprijin în pământul înghesuit al patriei!

Au că, din Germania, părintele Delta este săpăt pe locul din criza unei expozitii tipărite: "Cenăzeanul". Este vorba de "un loc visibil și sătană negră". Nu, părinte, nu este vorba de dumincăvoastră. Vă părtim un maxim respect și înțeleg că ceasul bisericii se curăță și pastoriță îmbătățe, vă dicem doar că Căpătvese și sugestile săi și duminecăvoastră se păstrează multă.

A murit omul și litera: Alexandru Piru. Cu oameni care sunt în vîrstă să își ascundă pierderile României, spuneam: Dumnezeu să-i îrcă!

La Sânmicola Mare se va dezveli în curâncubul lui Bela Bartok. A fost un om care a făcut multă bună și românilor și maghiarilor. Deci, o floră pentru un om deopotrivă hulit, deopotrivă iubit.

Am promis celor mai tineri pretenți de-a noștri să organizăm un concursuri de mini-fotbe și săh. Arăturile noastre de țărmie precum și barecare în erife de care ne facem vinovății din la amănarcă lor. Dacă săhul va fi în atenția noastră în viitoarele săptămâni cu fotbalul român până la primăvară...

Prima zăpadă de la Cenad a căzut în 13 noiembrie. Fie că ea să asociază mult din ceea ce noi numim în mod curent: mizerie!

La Școala din Cenad pe lângă Zoran Edei sună în primul an de activitate și Dana Ardelean, Lamor Rusu și Dumbravca Lepoiev.

La secția sărbătoarească pe Iadrunica Lepoiev din Variaș, cu studii în Iugoslavia. De asemenea a fost titularizată pe post și d-ra Margit Fecsei, în urma unor examene severe, care predă la secții maghiare. Tuturor, gândurile noastre bune.

BILANT

Ne apropiem de sfârșitul anului calendaristic. Suntem de asemenea și la sfârșitul anului agricol. E ora bilanțului; a calculelor și concluziilor.

Cum am muncit în acest an? Ce am realizat? Au trecut deja patru ani de la mareea cotitură în viața noastră. Schimbările au fost în bine? În râu?

Majoritatea oamenilor consideră că "în bine", deși greutățile pe care le întâmpinăm sunt uneori de nesuportat.

E greu, e foarte greu! și la țară și la oraș. Ceea ce trebuie să înțelegem însă noi, cei de la țară, este faptul că de noi depinde mai întâi "binele" pe care îl aşteptăm și-l dorim din tot sufletul.

De felul cum ne gospodărim, cum ne organizăm timpul și munca, cum lucrăm pământul sunt și rezultate obținute.

Unii dintre noi au fost mai curajoși, mai îndrăzneți, mai isteți. Au avut desigur și ceva economii. Pentru a munci pământul conform legii, și-au cumpărat animale, tractoare, inventar agricol și s-au pus pe lucru. Le merge bine și mintea. Știi să aleagă culturile cele mai rentabile, care se potrivesc solului nostru, să execute la timp lucrările agricole, să obțină recolte bune care le asigură și venituri mari.

La alii însă nu le prea merge. Au primit pământ, dar nu prea știu ce să facă cu el. Nici înțima nu-i prea trage spre munca pământului.

N-au avut economii, nu și-au putut procura animale de tractiune, inventar. Au încercat și mai încearcă încă să lucreze dar se descurcă tare greu întrucât trebuie plătit o mare parte din lucrări. În ultimii doi ani și natura le-a fost potrivnică. Nu trebuie să descurajeze însă.

Cei care au intrat în asociații, bâtrâni și cei lipsiți de brațe de muncă, de inventar agricol și de bani pentru plata muncilor, sunt în general mulțumiți. În felul acesta pământul lor este lucrat, iar veniturile în produse și bani le asigură un trai decent.

Există și unii care au alese soluții comode și rentabile pentru moment. Fără amăi aștepta "Titlul de proprietate" au vândut pământul sau l-au arădat pe perioade îndelungate. Probabil că aceștia n-au iubit nici odată pământul și nici n-au știut să-l lucreze. S-au scăpat repede de el în schimbul unui sum de bani pe care au cheltuit-o repede. Acum cumpără pâinea cu 600 lei, nu și pot permite să crească un porc și se plâng de săracie. Nu s-au gândit prea mult la viitorul lor, al copiilor și nepoților lor care în mod sigur nu vor mai putea deveni posesorii unei bucați de pământ.

Mai sunt destui care încă nu l-au vândut, dar nici nu-l muncesc. Mulți din ei nici nu locuiesc în comună. An de an pământul lor stă părlog, focar de buruieni și dăunători.

Nici aşa nu e bine chiar dacă nu au bani să-l lucreze, ar putea să intre cu el în asociații sau să-l lucreze cu ajutorul Agromecului sau prin Romcereal, cu plata în produse la recoltare.

Oameni buni! E timpul să stăm pe picioarele noastre cu toată răspunderea și cu siguranță.

Să nu așteptăm să gândească alții pentru noi, să fim numai niște simpli execuțanți dirijați de alții.

Să ne iubim pământul așa cum l-au iubit părinții și moșii noștri.

Să muncim, să chibzuim și să ne gospodărim singuri.

Să căutăm și să găsim singuri soluțiile cele mai rentabile pentru eficiență muncii noastre.

Să cultivăm plantele care să aducă belșugul în gospodăria noastră, iar surplusul să-l valorificăm pe piață.

Atunci bilanțul muncii noastre va fi pozitiv, vom avea posibilitatea să ne îmbunătățim traiul și munca, să ne îmboğățim și să nu ne mai plângem mereu că nu suntem sprijiniți și ajutați.

Pământul, natura sunt foarte generoase și-i dau omului harnic tot ce și dorește, dar prin reciprocitate și omul trebuie să iubească natura, să o crotească și să o compenseze cu dragoste, multă grijă și muncă.

I. Strunganu

Crăciunul, praznicul familiei

Bunul Dumnezeu ne-a învrednicit să ajungem încă o dată să sărbătorim mărītul praznic al Nașterii, mai presus de ființa Domnului nostru Iisus Hristos. Iarăși ne imbrăcăm în haine de sărbătoare, ne curățăm inima și mintea de tot ce este râu și mergem cu mic cu mare în Casa lui Dumnezeu, casă primă în sufletul nostru pe Fiul Lui care vine la noi în chip de prunc neinovat, "Să se nască și să crescă, să ne mantuiască".

Ne bucurăm cum odinioară s-a bucurat păstorii din câmpia Betleemului la cuvintele ingerului care le-a zis: "Iată vă binevestesc văduă mare bucurie care va fi pentru tot poporul. Că născut astăzi Măntuitorul care este Hristos Domnul în cetatea lui David" (Luca 2, 10-11). Auzind cântările Bisericii și colindele strămoșești în care se cuprinde ca într-un fagure de miere, învățătura creștină despre mantuirea adusă de Hristos Domnului, precum și iubirica necuprinsă a Părintelui cereșc față de noi.

Prinind mai ales în aceste zile Icoana Nașterii Domnului, preamărim pe Dumnezeu-Tătăl; ne închinăm cu păstorii și cu magii și cu tot neamul creștinesc Pruncului dumnezeiesc, Măntuitorul nostru, care a venit să ne arate cele către Împărația lui Dumnezeu și să ne dăruiască viață vesnică. Avem în această icoană și chipul Preacuratei Fecioare Maria, precum și chipul dreptului Iosif ocrotitorul Pruncului Iisus, de mâna regelui Irod.

Pentru acesta Crăciunul ni se pare a fi, mai mult decât sărbători, sărbătoarea familiei creștine, sărbătoarea din care se revărsă atâtă lumină și căldură pentru familiile și atâtea învățături prețioase pentru membrii ei.

Crăciunul îl prăznuim în miez de iarnă, când grijile și preocupările pentru cele din afară s-au mai micșorat, când membrii familiei stau mai mult în jurul căminului, sunt mai aproape unii de alții, mai deschiși, mai primitori, mai îndemnați să privească spre rostul adânc al vieții și spre menirea familiei.

Ieslea din Betleem, în care s-a născut ca Prunc, Fiul lui Dumnezeu și Crucea de pe Golgota pe care a fost răstignit, sunt ca două îndrumătoare ale iubirii familiale; iubire din care izverăște viață și iubire care se împletește prin jertfă.

Dumnezeu a rănduit familia de la început ca să-l elibereze pe om din lanțul egoismului, să-i dăruiască un sens cu care să se împărtășească în mod egal în bucuriile și greutățile vieții. El a binecuvântat familia ca să dea o împlinire stătornică iubirii, să nu o lasă prădă pornirilor oarbe lipsite de sens. A mai rănduit familia ca să-l apere pe om de rele, de distrugere și de moarte.

De la Praznicul Nașterii Domnului putem învăța care este rostul familiei creștine și care sunt datorii le membrilor săi. Chipul Preacuratei Maria este modelul desăvârșit al mamei creștine. La Ea mamele creștine află modelul iubirii de prunci, devotament și iubire pentru creșterea lor cu trupul, cu înțelepciunea și harul lui Dumnezeu. Ea este nedespărțită de Fiul Său de la peștera Betleemului până la jertfa de pe Cruce.

Pruncii au chemarea să asculte pe părinți și să crească trupește și susținătă casădevină folositor neamului. Iori se adresează cuvintele Sfintei Scripturi: "Copii, ascultați în Domnul pe părinții voștri, că aceasta este cu dreptate. Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta ca să-ți fie bine și să trăiești mulți ani pe pământ" (Efeseni 6, 1-3).

Colindu "sfânt și bun" răsună peste veacuri ca un elopotel de argint, în glasul copiilor, înmărcarea noapte de Ajun și ne sună că:

"Astăzi s-a născut Hristos

Mesia, chip luminos

Lăudați și cântați

Si vă bucurăți".

Preot Covaci Gheorghe

Colegiul de redacție: Gheorghe Anulchi, Gheorghe Doran, Ion Savu,

Ion Strunganu urează cititorilor ziarului

La mulți ani cu sănătate!